

Учреждение образования  
«Пинский государственный высший банковский колледж  
Национального банка Республики Беларусь»

**РАЗВИТИЕ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА  
ЭКОНОМИКИ И  
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ  
ПОДГОТОВКИ БАНКОВСКИХ  
СПЕЦИАЛИСТОВ**

Материалы Международной научно-методической  
конференции

Пинск, 13-15 октября 2004 года

Пинск 2004

УДК 336.7  
ББК 65.262  
Р17

Редакционная коллегия:

Голубев С.Г. д.э.н., профессор  
Володько О.В. к.э.н., доцент  
Нестеренко Е.К. к.э.н. доцент

Рекомендовано научно-методическим советом колледжа

Р17 Развитие банковского сектора экономики и совершенствование подготовки  
банковских специалистов: Материалы Междунар. науч.-метод. конф.  
Пинск, 13 – 15 октяб. 2004 г. – 148с.

ISBN 985-484-022-0

УДК 336.7  
ББК 65.262

© УО «Пинский государственный высший  
банковский колледж Национального банка  
Республики Беларусь», 2004

ISBN 985-484-022-0



**АСВЯТЛЕННЕ ПАДЗЕЙ ПЕРШАЙ СУСВЕТНАЙ ВАЙНЫ НА  
СТАРОНКАХ “НАШАЙ НІВЫ” У ЯКАСЦІ ДАДАТКОВАГА  
МАТЭРЫЯЛА ПА САЦЫЯЛЬНА-ГУМАНІТАРНЫХ ДЫСЦЫПЛІНАХ  
ПРЫ ПАДРЫХТОЎЦЫ БАНКАЎСКІХ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ**

**Цуба М.В.**

**УА “Пінскі дзяржаўны вышэйшы банкаўскі каледж НБ РБ”**

**г. Пінск, Рэспубліка Беларусь**

У лістападзе 1906 года ў горадзе Вільня беларуская выдавецкая суполка выпусціла ў свет першы нумар тыднёвіка “Наша ніва”. Менавіта гэтаму тыднёвіку перад I-й сусветнай вайной і ў пачатку яе, было накіравана лёсам адыграць выключную ролю ў справе беларускага нацыянальнага адраджэння, у пашырэнні беларускага друку, развіцці беларускай мовы і літаратуры, у распаўсюджванні сярод беларусаў нацыянальнай свядомасці.

Дзякуючы адданасці сваёй справе і працавітасці асноўнай рэдакцыйнай групы “Нашай нівы” братам Івану і Антону Луцкевічам, Янку Купале, Вацлаву Ластоўскаму, Алаізе Пашкевіч (Цётцы), Алесю Бурбісу і Алесю Уласаву ідэі беларускага нацыянальнага адраджэння пашыраліся не толькі сярод гаражан, але і беларускіх сялянскіх мас, у выніку чаго да руху далучыліся сотні новых беларускіх патрыётаў.

Аб пачатку I-й сусветнай вайны ў “Нашай ніве” паведамляецца ў №29 за 25 ліпеня 1914 года, дзе ў артыкуле “Вайна пачалася” прароча напісана: “Калі неба закрыюць грымотныя хмары, калі ідзе на нас вялікае няшчасце, мы павінны перш за ўсё старацца быць сільнымі і ператрываць ўсё: беда і горэ мінецца, сонейка ізноў заясьнее і паклічэ нас да новага жыцця. Вось цяпер ідзе

на нас навалніца, якой наш край ад часу Французкай вайны – сто гадоў тому назад – не бачыў. З усходу плывуць хвалі аграмаднай расейскай арміі, з захаду – немецкай, і хто ведае, ці ня тут – на нашых палёх – абудзіцца страшная бітва народаў, такая крывакая, якой сьвет даўно ня бачыў?!”

У адрозненне ад Германіі, дзе вайна лічылася нейкім звышчалавечым яўненнем, узвышаючым дух, сілу народа, і Расіі, у глыбінях якой панавала цішыня па прынцыпу: “Мы далёка, да нас Вільгельм не дойдзе”, адносіны беларусаў да вайны ні да адной з гэтых крайнасцяў не падыходзілі. У артыкуле “Першы месяц вайны” №34 за 28 жніўня 1914 года сказана наступнае: “Мінуў ужо месяц з лішнім гэтай як сьвет-сьветам найвялікшай агульна-эўрапейскай вайны. Што яна людзям прынесла, хто каго да гэтага часу змог, калі скончыцца – вось тые пытанні, якіе цяпер кожнаму насавываюцца на думку. Прынесла вайна мала чаго вясялага, хіба толькі тое, што людзі добра ёй глянулі ў вочы і добра пазналі, што гэта такое агульна людское няшчасце, якое, каб не варочалася ніколі”.

8 жніўня 1914 года адбылося поўнае зацьменне сонца, якое найлепш было бачна на Беларусі. Аб гэтай падзеі паведамляла “Наша ніва”, адзначаючы, “што людзі зазвычай любяць звязваць знакі на небе з забабоннай верай”. Аўтар гэтых радкоў Іван Луцэвіч (Янка Купала) прадоўжыў, як перасцярогу, што ў “зацьменне глядзець на сонца можна праз чорнае, робленае для гэтага сумысла, або закопчанае сажай шкло”. Ён яшчэ не ведаў, што ў хуткім часе, каб глядзець на зацьменне, знарок не спатрэбіцца закопчваць шкло, бо ўсё неба будзе закопчана дымам бясконцых пажараў.

Тым часам на Беларусі праходзіла агульная мабілізацыя. Звыш палавіны працаздольнага насельніцтва было мабілізавана ў армію.

У артыкуле “Нашы пісьменнікі і грамадскія працаўнікі на вайне” у №37 за 18 верасня 1914 года гаворыцца: “Наляцеўшая, бытцам навалніца вайна адарвала ад родных хат і ніў багата народу. Пайшлі ваеваць усе, каму доля гэта судзіла. Багата на вайне і нашых беларусаў. Усіх не пералічыш. Ведаем адно тых, каго паклікалі спакойную грамадзкую службу замяніць на ваенную.

Пайшоў шчыры народны паэт Якуб Колас, выдатная сіла між нашымі песьнярамі. Далей – малады здольны пісьменнік Максім Гарэцкі; публіцыст А.Аўрэйцэвіч – фэльетоніст “Нашай нівы”, ды Ф.Умястоўскі, вядомы, як “Дзядзька Пранук”. Далей аб цяжкім становішчы ў сем’ях прызваных у армію “Наша ніва” друкуе наступную звестку: “З Навагрудка паклікалі на вайну болей як 60 чэлазек. Сем’і пакліканых апынуліся ў вельмі цяжкіх варунках. Дык вось усе жыхары горада аблажылі сябе добравольным падаткам на карысць сем’яў запасных: кожны месяц бяднейшыя плацяць па 10 кап., сярэдніе 20 кап., багацейшыя 40 кап. і болей. Усе жыхары ахвотна выпаўняюць прыняты на сябе гэты добры абавязак”.

Паводле ўспамінаў Максіма Гарэцкага, па-свойму выконвала ўзложаны ваенным ліхалеццем абавязак і беларуская паэтка Алаіза Пашкевіч (Цётка). Якая, працуючы ў віленскім шпіталі “Мішмерас-Хойлем” міласэрнай сястрою акрамя сваіх непасрэдных абавязкаў не забывала падкладваць “Нашу ніву” пад падушкі параненым.

З верай у хуткія перамены да лепшага ў свядомасці беларусаў падчас

вайны, пранікнуты чарговы артыкул “Нашай нівы” №48 за 5 снежня 1914 года: “Ёсць надзея, што страшэнная вайна, аб якой яшчэ ўнукі нашы будуць успамінаць, дык і збудзіць ад сну вялікую грамаду вясковых людзей. Вайна – гэта школа для іх: яна найлепш паказала, як мала можа зрабіць кожны з нас па сабе і якую сілу становіць народ, калі людзі выйдуць усе разам ды стануць поплеч сьцяною!”.

Трагічным быў для беларускага народа 1915 год. Расійская армія, страціўшы вялікую тэрыторыю, пакінула на палях бітваў у заходніх раёнах Беларусі мноства забітых, параненых і палонных, згубіўшы ваенную маёмасць пры адступленні, яна амаль нічога не пакінула ў цэласнасці і захаванасці на беларускай зямлі, каб не даць пажывіцца з яе ворагу. Наша Бацькаўшчына несла не толькі незлічоныя матэрыяльныя, духоўныя, але і людскія страты. Тым не менш у адным з апошніх нумароў газеты “Наша ніва” за 21 лютага 1915 года, у артыкуле Янкі Окліча “Да культурнай працы”, нягледзячы на ўсе жахі вайны, гучыць заклік да адраджэнскай працы з верай ў светлую будучыню Беларусі: “Цяжкія, сумныя часы даводзіцца перажываць нашай бацькаўшчыне, – той бацькаўшчыне над каторай толькі недаўна пачалі лунаць першыя зоркі адраджэння і дзе толькі колькі год таму назад раздаўся зычны кліч да новаго, лепшаго жыцця... А цяпер вайна і зноў неміласэрна адарвала шмат працаўнікоў з роднаго загону... Вайна зрабіла аграмадныя шчэрбы ў нашых радах, але мы тым больш павінны рупіцца, каб замест тых, што цяпер гібеюць у акопах, знайшліся новыя працаўнікі, каторыя, злучэныя моцнай верай у светлую будучыню, выйдуць на вялікую грамадскую работу. Да гэтаго цяпер трэба ўсіх клікаць. Ніхай ніхто не астанецца глухім на гэты кліч!”

Аднак далей, нягледзячы на ўсе намаганні рэдакцыі прадоўжыць выданне газеты, усё ж набліжэнне фронту да Вільні, пастаянныя нападкі з боку цензуры і мабілізацыя ў армію рэдактара Янку Купалу (рэдагаваў “Нашу ніву” з 1914 года), а таксама часткі найбольш актыўных супрацоўнікаў, зрабілі сваю справу.

“Наша ніва”, быўшая на працягу амаль 10 гадоў адзінай пуцяводнай зоркай для беларускай грамадскасці на шляху дасягнення нацыянальнага, культурнага, эканамічнага і палітычнага вызвалення свайго краю, была вымушана спыніць сваю выдавецкую працу.

## Содержание

<b>Голубев С.Г.</b> Перспективы подготовки банковских специалистов	1
<b>Сокол В. Н.</b> К 10-летию национальной валюты	4
<b>Кристиан Пэра</b> Перспективы внедрения евро в Польше	8
<b>Лобанов А.В., Калечиц С.В.</b> Перспективный механизм обеспечения стабильности национальной валюты	11
<b>Вингре-Рускуле И.К., Мавлютова И.Я.</b> Вопросы совершенствования подготовки специалистов в условия изменения методики оценки кредитоспособности заемщиков	18
<b>Пикалене Аста</b> Подготовка специалистов в вильнюсской коллегии и повышение качества их образования	20
<b>Голикова А.С., Хохленкова М.А.</b> Банковский сектор Российской Федерации: состояние и перспективы развития	30
<b>Ковалев М. М.</b> Десять лет национальной валюты (институциональный анализ)	38
<b>Демина Т.М.</b> Подготовка банковских специалистов в системе банка России	40
<b>Лапко А.А.</b> Послевузовское образование специалистов банковского профиля	43
<b>Лемещенко П.С.</b> К вопросу о современной теории денег: институциональный аспект	44
<b>Кравец Л.М.</b> Подготовку банковских работников – на уровень новых требований	46
<b>Маркусенко М.В.</b> Совершенствование методологии формирования обменного курса, стимулирующего деятельность национальных товаропроизводителей	48
<b>Симонов П.А.</b> Взаимодействие банков, средств массовой информации и ВУЗов в кредитно-финансовой сфере	50
<b>Морозова Н.Н.</b> Кадровый потенциал банковских работников	51
<b>Козловский В. В.</b> Модели внутрибанковского ценообразования в многофилиальном коммерческом банке	54
<b>Мелешко Е. К.</b> Методика оценки и оптимизации валютного риска при спекулятивных операциях на рынке FOREX	56
<b>Иванова Н.И.</b> Кредитное регулирование экономики региона	57
<b>Велесько Е.И., Неправский А.А.</b> Информационные технологии в бизнес-образовании банковских специалистов	59
<b>Беляцкий Н. П.</b> Банковский менеджмент: проблема подготовки лидера	61
<b>Филипенко В.С., Сплошнов С.В.</b> Повышение качества подготовки банковских специалистов в регионе белорусского Полесья	62
<b>Сплошнов С.В.</b> Совершенствование системы подготовки банковских специалистов	64
<b>Жук И.Н.</b> Взаимовлияние валютного курса и экспортно-импортных операций	66
<b>Губич А.И., Сплошнов С.В.</b> Влияние рынка корпоративных облигаций на стабильность национальной валюты	68



<i>Руденков И.А.</i> Риски вексельного обращения: определение, оценка, методы снижения	70
<i>Володько О.В.</i> Устойчивость предприятий – основа эффективной банковской системы Республики Беларусь	72
<i>Нестеренко Е.К.</i> Совершенствование подготовки банковских специалистов	74
<i>Железко Б. А., Синяевская О. А.</i> Оптимизация принятия инвестиционных решений на международном уровне на основе кредитных рейтингов государств	75

### **Выступления:**

<i>Маевская А.В.</i> Карьера специалиста: план и факторы успеха	78
<i>Бокша Н.В.</i> Формирование устойчивости белорусского рубля	80
<i>Семиренко Е.П.</i> Роль курса «Организация и финансирование инвестиций» в подготовке банковских специалистов	81
<i>Литвинова Л.Н.</i> Финансы в сфере образования банковских специалистов	83
<i>Катибникова С.И.</i> Методика организации лекционных занятий по курсу «Деньги, кредит, банки»	85
<i>Цедрик С.А.</i> Использование внешних государственных займов для формирования валютных резервов	87
<i>Коховец А. Я.</i> Инвестиции в человеческий капитал	89
<i>Ковалёва А.М.</i> Влияние правового статуса Национального банка на выполнение им своих функций	91
<i>Соболенко И.А.</i> Коммерческий кредит в современной экономике Республики Беларусь и особенности его использования	93
<i>Козловская Н. В.</i> Статистический анализ валютного курса рубля	95
<i>Леонович Т.И.</i> Модификация услуг с банковскими пластиковыми карточками на розничном рынке	97
<i>Володько Л.П.</i> Особенности банковских информационных технологий	99
<i>Коноплицкая М.А.</i> Последипломное образование в колледже: проблемы и перспективы	101
<i>Черноокая Л.Н.</i> От национальной валюты к денежной единице союзного государства	102
<i>Хмель О.А.</i> Профессионально ориентированное обучение иностранным языкам в контексте делового общения	104
<i>Жоголь Т.В.</i> Роль социального аспекта в системе подготовки банковских специалистов	106
<i>Янковский И.А.</i> Динамическая модель деятельности банка	108
<i>Крюкова Л.Ф.</i> Возможности новых информационных технологий как средства интенсификации обучения банковских специалистов	110
<i>Лаврушик В.Н.</i> Роль иностранного языка в интеллектуальном и социокультурном развитии банковских специалистов	111
<i>Горбацкий С.И.</i> Инвестиционная ориентация банковской системы Республики Беларусь	113
<i>Грабар Р.Н.</i> Совершенствование системы управления рисками в центральных банках	115

<b>Федосенко Л.В.</b> Вопросы подготовки и повышения квалификации специалистов фондового рынка	116
<b>Бородко Т. Л.</b> Управление рыночной ситуацией коммерческим банком	118
<b>Жук Е.С.</b> Аспекты проведения банками трансфертных операций физических лиц	120
<b>Антимоник Е.В.</b> Развитие ресурсной базы банков и повышение их роли в обеспечении экономического роста в Республике Беларусь	122
<b>Ивашевич И. Ф.</b> Культурные детерминанты развития белорусской экономики на современном этапе	123
<b>Чернорук С.В.</b> Роль обучающей среды в формировании когнитивного поведения студентов ВУЗов	125
<b>Лягуская Н.В.</b> Проблемы и тенденции профессиональной подготовки банковских служащих	127
<b>Семеняка О.Н.</b> Формирование профессионального самосознания студентов Пинского государственного высшего банковского колледжа	130
<b>Евчик В.Ф</b> Бально-рейтинговая система – эффективное средство развития познавательной и творческой деятельности учащихся и студентов на занятиях	132
<b>Евчик Т.Н.</b> Применение систем компьютерной математики в обучении	133
<b>Ткачик Т.Г.</b> Налоги в условиях трансформации денежно-кредитной системы страны	135
<b>Ильин А.Л., Игнатюк Е.А.</b> Из дореволюционной истории банковских и кредитных учреждений Пинска	137
<b>Ильин А.Л</b> Из истории банковского дела в Пинске в межвоенный период	139
<b>Цуба М.В.</b> Асвятленне падзей першай сусветнай вайны на старонках “Нашай нівы” у якасці дадатковага матэрыяла па сацыяльна-гуманітарных дысцыплінах пры падрыхтоўцы банкаўскіх спецыялістаў	142